

RAZKRITJA, POVEZANA S TRAJNOSTNOSTJO

I. PREGLEDNOST ŠKODLJIVIH VPLIVOV NA TRAJNOSTNOST

Družba Triglav Skladi, družba za upravljanje, d.o.o. (v nadaljevanju tudi družba) pri izvajanju svojih dejavnosti, to je upravljanju investicijskih skladov ter gospodarjenju s finančnimi instrumenti na nivoju finančnih produktov, ki spodbujajo trajnostne značilnosti, upošteva škodljive vplive investicijskih odločitev na dejavnike trajnostnosti, upošteva velikost, naravo in obseg svojih dejavnosti ter vrsto posameznega finančnega produkta ter vrsto le teh.

Družba kot najpomembnejša področja trajnostnosti prepoznava podnebne in okoljske spremembe ter sporne etične prakse. V procesu sprejemanja naložbenih odločitev si prizadeva vplivati na področje trajnostnosti tako, da se izogiba vlaganju v podjetja, ki se poslužujejo spornih etičnih praks, delujejo v spornih sektorjih ali ima njihovo delovanje močno negativen vpliv na okolje. Našteto družba pri naložbah investicijskih skladov, ki spodbujajo trajnostne značilnosti, dosega z uporabo etičnih in okoljskih kriterijev ter spremljanjem indikatorjev škodljivih vplivov pri naložbah investicijskih skladov.

Triglav Skladi pri naložbah investicijskih skladov, ki spodbujajo trajnostne značilnosti, upošteva nabor glavnih škodljivih vplivov:

- emisij toplogrednih plinov in ogljični odtis: Toplogredni plini absorbirajo in oddajajo infrardeče sevanje, kar v ozračju povzroča učinek tople grede in povzroča segrevanje ozračja. Skladno s Pariškim sporazumom je cilj zmanjšati izpuste emisij in ustaviti segrevanje ozračja pod mejo 1,5 stopinje Celzija nad predindustrijsko dobo. Družba spremlja, kjer je mogoče in za podjetja, kjer so podatki na voljo, izpuste toplogrednih plinov in po potrebi podjetja izključuje iz portfelja.
- na okoljsko raznolikost: Okoljska raznolikost zagotavlja delujoče ekosisteme, ki omogočajo čist zrak in vodo, oprasovanje rastlin, zatiranje škodljivcev, čiščenje odpadne vode in številne druge ekosistemske storitve. Družba spremlja, kjer je mogoče in za podjetja, kjer so podatki na voljo, njihov vpliv na okoljsko raznolikost in po potrebi podjetja izključuje iz portfelja.
- na onesnaževanje voda: Onesnaženje voda, je vrsta onesnaženja, ko umetne odpadke, ki jih je proizvedel človek, odvržemo neposredno v vodne vire ali jih odložimo tako, da z njimi onesnažimo vodne vire. To je škodljivo tako za vodni ekosistem kot za človeka. Družba spremlja, kjer je mogoče in za podjetja, kjer so podatki na voljo, njihov vpliv na onesnaženje voda in po potrebi podjetja izključuje iz portfelja.
- ustvarjanja nevarnih odpadkov: Nevarni odpadki so odpadki, ki znatno ogrožajo, ali imajo potencial, da lahko znatno ogrožajo javno zdravje ali okolje. Za nevarne odpadke je znano ali preizkušeno, da kažejo eno ali več naslednjih nevarnih lastnosti: vnetljivost, reaktivnost, jedkost in strupenost. Družba spremlja, kjer je mogoče in za podjetja, kjer so podatki na voljo, količino ustvarjenih nevarnih odpadkov in po potrebi podjetja izključuje iz portfelja
- izpostavljenosti spornemu orožju: Sporno orožje je orožje, ki je prepovedano z mednarodnimi dogovori in konvencijami. Družba spremlja, kjer je mogoče in za podjetja, kjer so podatki na voljo, njihovo vpletenost v prodajo in proizvodnjo spornega orožja in taka podjetja izključuje iz portfelja.

- izpostavljenosti spornim etičnim praksam (področje delavskih pravic, socialnih zadev in etičnega poslovanja): Upoštevanje dobrih etičnih praks je pomembno, saj tako lahko gradimo zaupanje in ugled med deležniki v poslovnem procesu. Dobre etične prakse so pomembne za podjetje, zaposlene kot tudi za skupnost ljudi, v kateri podjetje posluje. Upoštevanje etičnih standardov se pričakuje od zaposlenih, vodstva podjetja, lastnikov in poslovnih partnerjev. V primeru uporabe spornih etičnih praks se to lahko odrazi v slabšem poslovanju in izgubi ugleda podjetja. Družba spremlja, kjer je mogoče in za podjetja, kjer so podatki na voljo, njihovo vpletenost v sporne etične prakse in taka podjetja po potrebi izključuje iz portfelja.

Ukrepi v zvezi z glavnimi škodljivimi vplivi na trajnostnost

Družba pri naložbah investicijskih skladov, ki spodbujajo trajnostne značilnosti, ko je mogoče in za podjetja, za katera so podatki na voljo, spremlja vsakokratno veljaven seznam indikatorjev škodljivih vplivov, na podlagi Uredbe (EU) 2019/2088.

Družba za investicijske sklade, ki spodbujajo trajnostne značilnosti, v zvezi z glavnimi škodljivimi vplivi na trajnostnost v svojem naložbenem procesu uporablja tudi kriterije, ki so v naložbeni proces vključeni posredno preko uporabe ocen zunanjih ponudnikov ESG ocen in izključujejo izdajatelje ki:

- ustvarijo 5 % ali več prihodkov s kopanjem premoga,
- ustvarijo 5 % ali več prihodkov s proizvodnjo energije s pomočjo premoga,
- ustvarijo 5 % ali več prihodkov s proizvodnjo nafte iz naftnega (katranskega) peska
- ustvarijo 5 % ali več agregatnih prihodkov s proizvodnjo, distribucijo, maloprodajo in oskrbo s tobačnimi izdelki,
- ustvarijo 5 % ali več prihodkov s proizvodnjo ali s prodajo orožja za civilno uporabo ,
- so povezani s proizvodnjo ali prodajo kasetnih bomb, kopenskih min, orožja z osiromašenim uranom, kemičnega in biološkega orožja, zaslepljujočega laserskega orožja, nezaznavnih fragmentov za uporabo v bojevanju in zažigalnega orožja,
- so povezani z jedrskim orožjem kot proizvajalci orožja, ponudnik komponent ali pomožnih storitev v zvezi z jedrskimi bojnimi glavami in raketami (sestavljalne in dostavljalne platforme za jedrsko orožje),
- kršijo naslednje konvencije združenih narodov: United Nations Global Compact Principles, United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights in Konvencije Mednarodne organizacije dela.

Družba pri storitvi gospodarjenja s finančnimi instrumenti na nivoju finančnih produktov, ki spodbujajo trajnostne značilnosti, upošteva škodljive vplive investicijskih odločitev na dejavnike trajnostnosti, upošteva veličino, naravo in obseg svojih dejavnosti ter vrsto posameznega finančnega produkta ter vrsto le teh.

Pri storitvi gospodarjenja s finančnimi instrumenti družba kot najpomembnejša področja trajnostnosti prepoznava podnebne in okoljske spremembe ter visoke standarde korporacijskega upravljanja. V procesu sprejemanja naložbenih odločitev za portfelje na gospodarjenju s finančnimi instrumenti si prizadeva vplivati na področje trajnostnosti tako, da se izogiba vlaganju v podjetja, ki se poslužujejo spornih etičnih praks, delujejo v spornih sektorjih ali ima njihovo delovanje močno negativen vpliv na okolje. Našteto družba pri

naložbenih politikah, ki spodbujajo trajnostne značilnosti, dosega z uporabo kriterijev ter spremljanjem indikatorjev škodljivih vplivov pri naložbah.

Triglav Skladi pri naložbah v portfelju, ki spodbuja trajnostne značilnosti, spremljajo vse glavne škodljive vplive.

Pri naložbah v portfeljih je cilj družbe zmanjšati izpostavljenost tranzicijskim in fizičnim podnebnim tveganjem. Namen je izkoristiti priložnosti, ki izhajajo iz prehoda na gospodarstvo z nižjimi emisijami ogljika skupaj z uskladitvijo z zahtevami Pariškega podnebnega sporazuma. Portfelji so zasnovani tako, da presegajo minimalne standarde referenčne vrednosti EU, usklajene s Pariškim sporazumom.

Poleg napisanega je družba za upravljanje sprejela Politiko sodelovanja, ki je skladno z zahtevami veljavnega Zakona o gospodarskih družbah objavljena na spletni strani družbe - www.triglavskladi.si.

II. POLITIKA PREJEMKOV

Družba za upravljanje vključuje tveganja glede trajnostnosti v Politiko prejemkov družbe za upravljanje (v nadaljevanju: politika). Variabilni prejemki zaposlenih se določajo na način, da se zagotavlja in spodbuja učinkovito upravljanje z vsemi pomembnimi tveganji skladno s Strategijo upravljanja s tveganji ter, da se ne spodbuja prekomernega prevzemanja tveganj. Med pomembna tveganja družba uvršča: tržna tveganja, kreditno tveganje, likvidnostno tveganje, operativna tveganja, nefinančna tveganja (strateško tveganje, trajnostna tveganja, tveganje izgube ugleda itd.).

III. PODSKLAD KROVNEGA SKLADA TRIGLAV VZAJEMNI SKALDI - TRIGLAV ZELENI

Triglav vzajemni skladi – delniški družbeno odgovorni Triglav Zeleni (v nadaljevanju tudi Triglav Zeleni) je podsklad Krovnega sklada Triglav vzajemni skladi, za katerega je spremljanje trajnostnih tveganj pri sprejemanju investicijskih odločitev oz. upravljanju podsklada vključeno na način, da je vzpostavljen postopek testiranja trajnostnih značilnosti naložb vključenih v portfelj podsklada, z namenom odkrivanja mogočih tveganj ali prihodnjih sprememb, ki bi lahko imele neželene učinke na omenjeni podsklad ter bi izhajala iz trajnostnih značilnosti.

Področje upravljanja tveganj in spremljave poslovanja, v sodelovanju s področjem upravljanja investicijskih skladov, ugotavlja značilnosti trajnostnih značilnosti podsklada Triglav Zeleni enkrat mesečno, in sicer po stanju na zadnji delovni dan meseca. Testi se izvedejo najkasneje 15 dni po tem datumu. Rezultati se enkrat mesečno objavijo na spletni strani družbe.

Podsklad Triglav Zeleni med drugim spodbuja trajnostne značilnosti tako, da njegove naložbe predstavljajo le naložbe, ki so preverjene in ustrezne glede na izbrano metodologijo družbe. Ugotavljanje trajnostnih značilnosti posameznih naložb se opravi s pomočjo pregleda dodeljenih ocen na podlagi metodologije družbe, ki se opira na metodologijo podjetja MSCI Inc. - t.i. MSCI ESG Ratings Methodology (v nadaljevanju tudi Metodologija MSCI), ki je podlaga za sestavo primerjalnega indeksa podsklada Triglav Zeleni. Metodologija MSCI je dostopna na spletni strani podjetja MSCI Inc., njene bistvene značilnosti pa so povzete v nadaljevanju.

Metodologija MSCI je namenjena oceni odpornosti podjetja na dolgoročna finančna tveganja, ki izhajajo iz trajnostnih značilnosti. Ocena trajnostnih značilnosti temelji na podatkih, ki so jih podjetja dolžna poročati skladno z veljavno zakonodajo, na različnih bazah podatkov, ki jih zagotavljajo države in nevladne organizacije, kakor tudi na virih iz medijev, ki se dnevno posodablajo in pregledujejo.

Podrobnejša metodologija je na voljo [tukaj](#).

Družbeni, upravljavski in okoljski vidiki so pri naložbah podsklada med seboj povezani in se ne spremljajo ločeno. Naložbe podsklada Triglav Zeleni v gospodarske dejavnosti, ki se štejejo kot trajnostne predstavljajo vsaj 80 % vseh naložb.

Naložbe podsklada Triglav Zeleni zasledujejo kombinacijo okoljskih, družbenih in upravljavskih vidikov. Okoljski vidiki so usmerjeni v preprečevanje podnebnih sprememb, ohranjanje naravnega kapitala, omejevanje in preprečevanje onesnaževanja ter spodbujanje okoljskih priložnosti. Družbeni vidiki spodbujajo krepitev človeškega kapitala in priložnosti na področju socialnega okolja, proizvodnjo odgovornih proizvodov ter zmanjševanje nasprotovanj različnih interesnih skupin. Upravljavski vidiki spodbujajo učinkovito upravljanje in vodenje podjetij.

IV. OSTALI PODSKLADI KROVNEGA SKLADA TRIGLAV VZAJEMNI SKLADI

Družba za podsklade Krovnega sklada Triglav vzajemni skladi, ki ne zasledujejo trajnostnih značilnosti, v proces izbora naložb trenutno sistematično ne vključuje tveganj glede trajnostnosti in glavnih škodljivih vplivov, ker trenutno pri mnogih podjetjih ni na voljo dovolj podatkov in bi s tako odločitvijo močno zmanjšali nabor naložbenih možnosti in s tem onemogočili zasledovanje naložbene politike nekaterih skladov. Kljub temu družba za vse sklade informativno spremlja tveganja povezana s trajnostnostjo. Podatki o finančnem instrumentu, ki jih spremljamo v procesu skrbnega pregleda naložbe praviloma vsebujejo tudi oceno trajnostnih tveganj. V primeru ocene, da bi tveganja, povezana s trajnostnostjo, negativno vplivala na donosnost, se ta vidik lahko upošteva pri izbiri naložbe posameznega podsklada Krovnega sklada Triglav vzajemni skladi.

Poleg napisanega je družba za upravljanje sprejela Politiko sodelovanja, ki je skladno z zahtevami veljavnega Zakona o gospodarskih družbah objavljena na spletni strani družbe - www.triglavskladi.si.

V. GOSPODARJENJE S FINANČNIMI INSTRUMENTI – NALOŽBENA POLITIKA GFI DELNIŠKI - DRUŽBENO ODGOVORNI

Družba v okviru opravljanja storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti upravlja premoženje svojih strank skladno s pogodbeno dogovorjenimi naložbenimi politikami.

Pri naložbeni politiki GFI Delniški - Družbeno odgovorni družba pri sprejemanju investicijskih odločitev oz. upravljanju spremlja trajnostna tveganja na način, da je vzpostavljen postopek testiranja trajnostnih značilnosti naložb vključenih v portfelj, z namenom odkrivanja mogočih tveganj ali prihodnjih sprememb, ki bi lahko imele neželene učinke na omenjeni portfelj ter bi izhajala iz trajnostnih značilnosti.

Področje upravljanja tveganj in spremljave poslovanja, v sodelovanju s področjem individualnega upravljanja premoženja, ugotavlja značilnosti trajnostnih tveganj naložbene politike GFI Delniški - Družbeno odgovorni i enkrat mesečno, in sicer po stanju na zadnji delovni dan meseca. Testi se izvedejo najkasneje 15 dni po tem datumu. Rezultati se enkrat mesečno objavijo na spletni strani družbe.

Naložbena politika GFI Delniški - Družbeno odgovorni med drugim spodbuja trajnostne značilnosti tako, da njegove naložbe predstavljajo le naložbe, ki so preverjene in ustrezne glede na izbrano metodologijo družbe. Ugotavljanje trajnostnih značilnosti posameznih naložb se opravi s pomočjo pregleda dodeljenih ocen na podlagi metodologije družbe, ki se opira na metodologijo podjetja Clarity AI (v nadaljevanju tudi Metodologija Clarity). Dodeljene ocene za to naložbeno politiko se nato primerjajo z ocenami, pridobljenimi z isto metodologijo, za primerjalni indeks naložbene politike GFI Delniški - Družbeno odgovorni. Metodologija Clarity je dostopna na spletni strani podjetja Clarity AI, njene bistvene značilnosti pa so povzete v nadaljevanju.

Metodologija Clarity je namenjena oceni odpornosti podjetja na dolgoročna finančna tveganja, ki izhajajo iz trajnostnih značilnosti. Ocena trajnostnih značilnosti temelji na podatkih, ki so jih podjetja dolžna poročati skladno z veljavno zakonodajo, na različnih bazah podatkov, ki jih zagotavljajo države in nevladne organizacije, kakor tudi na virih iz medijev, ki se dnevno posodablajo in pregledujejo. Kjer podjetje Clarity AI ne more pridobiti željenih podatkov, naredi oceno vrednosti trajnostne značilnosti. Podjetje Clarity AI pri ocenah uporablja lestvico od 1 do 100, pri čemer je 1 najslabša in 100 najboljša možna ocena.

Naložbe naložbene politike GFI Delniški - Družbeno odgovorni zasledujejo okoljske in upravljalne vidike. Okoljski vidiki so usmerjeni v preprečevanje podnebnih sprememb, ohranjanje naravnega kapitala, omejevanje in preprečevanje onesnaževanja ter spodbujanje okoljskih priložnosti. Upravljalni vidiki spodbujajo učinkovito upravljanje in vodenje podjetij.

Družba v okviru naložbene politike GFI Delniški – Družbeno odgovorni zasleduje tudi nefinančne cilje. Nefinančni cilji so usmerjeni k zmanjšanju izpostavljenosti prehodnim in fizičnim podnebnim tveganjem ter želijo ponuditi priložnosti, ki izhajajo iz prehoda na gospodarstvo z nižjimi emisijami ogljika, ob uskladitvi z zahtevami Pariškega sporazuma veljavnega za EU. Družba bo vsaj 90 % naložb portfelja investirala v podjetja, ki imajo sprejete **poobude za zmanjšanje emisij**, kot so toplogredni plini, SO_x, NO_x ali druge onesnaževalce zraka, ter da poslujejo po visokih standardih korporacijskega upravljanja, kot so sprejete politike o organih vodenja in nadzora, politike o zaposlenih, politike o prejemkih in davčne politike. Naložbe, ki ustrezajo zgornjemu kriteriju bo družba preverila na podlagi metodologije družbe.

Za doseg cilja je družba za naložbeno politiko GFI Delniški – Družbeno odgovorni izbrala primerjalni indeks MSCI World Climate Paris Aligned, ki je skladen z nefinančnimi cilji, saj ima za glavni cilj zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov (Scope 1 + 2 + 3) glede na izhodiščno vrednost za 50 %. Izhodiščna vrednost izpusta toplogrednih plinov je vrednost, ki jo izkazujejo naložbe njemu glavnega indeksa MSCI World (MXWO Index). Nadaljnje ima izbrani indeks zavezo, da se bo povprečna vrednost izpustov toplogrednih plinov vseh naložb letno zmanjševala za 10 %.

Podrobnejša metodologija za doseganje trajnostnih značilnosti naložb za portfelje Gospodarjenja s finančnimi instrumenti je na voljo na spletni strani družbe [TUKAJ](#).

Z namenom povečevanja naložb, ki blažijo in se prilagajajo podnebnim spremembam, trajnostno izkoriščajo in varujejo vodne in morske vire, podpirajo prehod na krožno gospodarstvo, preprečujejo in nadzorujejo onesnaževanje ter varujejo in obnavljajo biotske raznovrstnosti, naložbena politika GFI Delniški - Družbeno odgovorni upošteva smernice Taksonomije EU (Uredba EU 2020/852), ki določa katere dejavnosti se obravnavajo kot okoljsko trajnostne. Da se naložba smatra kot okoljsko trajnostna mora poleg zasledovanja vsaj enemu prej navedenemu okoljskemu cilju zagotoviti, da ne škoduje bistveno ostalim okoljskim ciljem in se izvaja v skladu z minimalnimi zaščitnimi ukrepi usklajenimi s smernicami OECD za mednarodna podjetja ter vodilnimi načeli ZN o podjetništvu in človekovih pravicah. Načelo, da naložba ne škoduje bistveno ostalim okoljskim ciljem, se uporablja samo za tiste naložbe, na katerih temelji finančni produkt, pri katerih so upoštevana merila EU za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti. V naložbah, na katerih temelji preostali del tega finančnega produkta, niso upoštevana merila EU za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti. Naložbe naložbene politike GFI Delniški - Družbeno odgovorni v gospodarske dejavnosti, ki se štejejo kot primerne po Taksonomiji EU predstavljajo vsaj 25 % vseh naložb.

Družba v skladu z uredbo SFDR (Uredba EU 2019/2088) vključuje tudi spremljanje glavnih škodljivih vplivov (PAI - Principal Adverse Impact). Gre za (potencialne) večje negativne učinke na dejavnike trajnostnosti, ki jih povzročajo naložbene odločitve. Pri sprejemanju naložbenih odločitev za naložbeno politiko GFI Delniški - Družbeno odgovorni družba upošteva naslednje glavne škodljive vplive:

- 1) ogljični odtis podjetij v portfelju ne bo presegal vrednosti primerjalnega indeksa.
- 2) naložbe iz portfelja ne bodo izpostavljene podjetjem, ki delujejo v sektorju fosilnih goriv. To zajema vsa podjetja, ki ustvarijo prihodke z raziskovanjem, rudarjenjem, drugim pridobivanjem, distribucijo in rafiniranjem premoga ter tekočih in uplinjenih fosilnih goriv.

Dodatno družba v naložbeni politiki GFI Delniški - Družbeno odgovorni ne bo investirala v podjetja, ki so na seznamu podjetij, ki se ukvarjajo s pridobivanjem premoga (Coal exit list).

Podrobnejša metodologija spremljave primernosti naložb po Taksonomiji EU in indikatorjih PAI je navedena v metodologiji za doseganje trajnostnih značilnosti naložb za portfelje Gospodarjenja s finančnimi instrumenti in je na voljo tukaj ([link na Metodologijo IUP](#)).

VI. GOSPODARJENJE S FINANČNIMI INSTRUMENTI – OSTALE NALOŽBENE POLITIKE

Družba pri ostalih naložbenih politikah storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti ne zasleduje trajnostnih značilnosti, v proces izbora naložb trenutno sistematično ne vključuje meril EU za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti in glavne škodljive vplive, ker bi s tako odločitvijo močno zmanjšali nabor naložbenih možnosti in s tem onemogočili zasledovanje posamezne naložbene politike, ki jo je posamezna stranka izbrala. Kljub temu družba informativno spremlja tveganja povezana s trajnostnostjo. Podatki o finančnem instrumentu, ki jih spremljamo v procesu skrbnega pregleda naložbe praviloma vsebujejo tudi oceno trajnostnih tveganj. V primeru ocene, da bi tveganja, povezana s trajnostnostjo, negativno vplivala na donosnost, se ta vidik lahko upošteva pri izbiri naložbe.

Ljubljana, oktober 2022

Triglav Skladi, družba za upravljanje, d.o.o.